

KARTA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

NUMER ZESPOŁU

32

KATEGORIA

A

NAZWA ZESPOŁU

Porąbka-Klimontów

PRZEKAZUJĄCY

KWK Porąbka-Klimontów

WYKONAWCA SPISU

KWK Porąbka-Klimontów

ROK PRZEKAZANIA

2000

MIJSCOWOŚĆ

Sosnowiec

GMINA

Sosnowiec

POWIAT

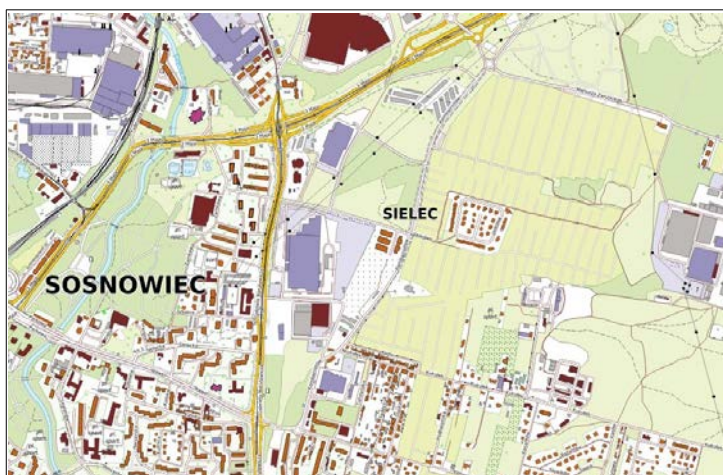
Sosnowiec

WOJEWÓDZTWO

śląskie

REJON DOKONANEJ EKSPLOATACJI

Sosnowiec

CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

ZAKRES CHRONOLOGICZNY

1874

–

1977

	DOK. TEKSTOWA	DOK. KARTOGRAFICZNA	SUMA
ILOŚĆ JEDNOSTEK	387	167	554
ILOŚĆ PODJEDNOSTEK	1331	1662	2993
ILOŚĆ mb	–		
ILOŚĆ SKANÓW	–	225	225

ZAKRES POSIADANEJ DOKUMENTACJI

TEKST: dokumentacja prawna; dokumentacja pomiarowa; dokumentacja geologiczna; ochrona powierzchni; plan ruchu; inne.

KARTOGRAFIA: karty tytułowe; mapy: wyrobisk górniczych, powierzchni, geologiczne; inne.

Archiwum Państwowe w Katowicach, zesp. Kopalnia Węgla Kamiennego „Porąbka-Klimontów” w Sosnowcu, sygn. 12/2685/0, lata 1857–2001 (w tym jedn. Mapa powierzchni, sygn. 12/2685/0/12.1.4/12/94, lata 1963–2000).

RYS HISTORYCZNY

ZAKŁAD GÓRNICZY	Porąbka-Klimontów	
METODA EKSPLOATACJI	podziemna	
PRZEDSIĘBIORCA	KWK Porąbka-Klimontów S.A.	
NAZWA ZŁOŻA	Porąbka-Klimontów	
RODZAJ KOPALINY	węgiel kamienny	
NAZWA TG NAZWA	Klimontów, Zagórze II	
OG	Klimontów, Zagórze	
ROZPOCZĘCIE EKSPLOATACJI	–	ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI –
KONCESJA I WYGASZENIE	– dec. MOŚ z dnia 26.06.2001 r.	

KWK „Porąbka-Klimontów” prowadziła wydobycie węgla kamiennego w rejonie Sosnowca.

W 1851 r. powstała kopalnia „Ignacy”, której właścicielem był Jacek Siemierński, a od 1864 r. – Gustaw von Kramsta. W 1890 r. zakład przejęło Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych w Sosnowcu. W latach 90. XIX w. jego nazwę zmieniono na „Mortimer”. Nazwy „Ignacy” używano ponownie w latach 1920–1927, by następnie ponownie przemianować kopalnię na „Mortimer”. W 1933 r., w czasie Wielkiego Kryzysu, wydobycie wstrzymano, a wyrobiska zatopiono. W 1942 r. eksploatację wznowił niemiecki koncern Preussag A.G. Wówczas zakład nosił nazwę „Bismarck III”. W 1945 r. kopalnia „Mortimer” została włączona do Dąbrowskiego ZPW. W latach 1945–1950 dokonano połączenia kopalń „Mortimer” i „Klimontów” pod nazwą „Klimontów-Mortimer”. Od 1951 r. kopalnie „Mortimer” i „Klimontów” działały oddzielnie. W 1957 r. podjęto decyzję o budowie kopalni „Porąbka”, a w kolejnym roku kopalnie „Mortimer” i „Porąbka” połączono, tworząc KWK „Mortimer-Porąbka”. W 1974 r. doszło do połączenia kopalni „Mortimer-Porąbka” i „Klimontów” w jeden trzyruchowy zakład o nazwie KWK „Czerwone Zagłębie” (Ruch I „Jadwiga”, Ruch II „Józef” i Ruch III „Klimontów”). W 1992 r. zmieniono nazwę kopalni na „Porąbka-Klimontów”. Ostatecznie kopalnia zakończyła eksploatację w 1998 r. Szyby zostały zasypane.

Początkowo wydobycie prowadzono metodą odkrywkową. W 1880 r. zakończono budowę szybu „Mortimer” o głębokości 230 m. W latach 1952–1956 wybudowano szyb wydobywczy „Ryszard” (592 m), a w latach 1948–1959 szyb zjazdowo-podsadzkowy „Józef” (495 m). W tym okresie powstały także szyby: „Jakub” (wentylacyjny), „Jadwiga” (materiałowo-zjazdowy), „Leśny” (podsadzkowy), „Franciszek” (wentylacyjny), „Południowy” (wentylacyjno-podsadzkowy). Wydobycie prowadzono wówczas na poziomach 340 m i 470 m. Po 1974 r. eksploatację prowadzono na poziomach 420 m, 470 m, 500 m i 550 m z wykorzystaniem szybów „Ryszard”, „Mariusz” i „Jan”.

Jak ustalił Główny Instytut Górnictwa [2]: „Na obszarze górniczym kopalni eksploatowano pokłady: 349, 404/1, 404/2, 404/3, 409, 418 i 510 w strefie głębokościowej od 0 do ok. 550 m. Eksploatacja w pokładach grupy 300 i 400 z uwagi na zmienne załaganie, prowadzona była fragmentarycznie, niekiedy pojedynczymi ścianami lub pokłady te rozpoznane zostały jedynie wyrobiskami korytarzowymi. Główną bazę zasobową kopalni stanowił pokład 510 o miąższości 13–19 m”.

Maksymalną wielkość rocznej produkcji kopalnia osiągnęła w 1979 r. Wydobyto wówczas ok. 4,2 mln t węgla.

Bibliografia

1. Frużyński A., *Kopalnie węgla kamiennego w Polsce*, Łódź 2012.
2. Główny Instytut Górnictwa, <http://zapadliska.gig.eu/pl/content/kopalnie>, dostęp z dnia 2.09.2020 r.
3. Jaros J., *Słownik historyczny kopalń węgla na ziemiach polskich*, Katowice 1984.